

OPAK MADDENİN SERUMLA BİRLİKTE DAMLA VERİLEREK YAPILAN ÜROGRAM VE FAYDALARI

Dr. Gözen GÜREL (x)
Dr. Ayhan YAŞAR (xx)
Dr. Yılmaz BAYRAKTAR (xxx)

Ö Z E T

Intravenöz pyelografileri tam fikir vermediği vak'alardan kontrast madde % 5 dextroz içinde kilogram başına 1,5 cc. verilerek yapılan tekniğin faydaları tartışılmıştır.

GİRİŞ

Ürolojide radyolojik tetkikin ne kadar ehemmiyetli olduğu herkes tarafından bilinir. Ürolojik muayeneler arasında bu tekniğe yardımcı olan enstrumantasyon ve radyoizotop çalışmaları, bulunmaktadır.

Retrograd Pyelografi, ürografi ile netice alınmayan vak'alarda, yıllarca urologa yardımcı olmuştur. Çeşitli komplikasyonların sık sık görülmesi bu metodu daha az kullanarak bilgi edinmek zorunluğunu ortaya koymuştur.

1964 senesinden bu yana Schenker drip infüzyon metodunun faydalarına Winchel ve Arta'dan hemen sonra

bildirilmiştir. Daha az komplikasyonu olan bu metod halen yaygın olarak kullanılmaktadır.

Drip İnfüzyon (DİP) kolay, tehlikesiz çoğu zaman iyi netice veren bir radyolojik methoddur. Bu methodda genellikle iyi bir nefrogram görülebildiği gibi böbrek kaliksleri pelvisi, ureterler, uretrada kolaylıkla tefrik edilebilir.

Önceleri DİP tatbikatında hidrasyonla diürece zorlama olduğu iddia edilmişti. Son zamanlarda hidrasyondan ziyade verilen fazla miktarda kontrast opak maddenin ehemmiyetli olduğu anlaşılmıştır.

(x) Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Üroloji Kliniği Öğretim Üyesi.
(xx) Aynı Klinik Eski Asistanı.
(xxx) Aynı Klinik Profesörü.

METOD :

DİP'ten evvel hastalara müşhil verilmesi, şart ve gerekli değildir. Buna mukabil tatbikattan evvel müşhil veriler de vardır.

Hastanın metodun tatbikinden evvel aç kalması, buna mukabil hiç bir zaman susuz kalmama sı uygundur. Opak madde memleketimizde piyasada bulunanlardan herhangi birisi olabilir. Solüsyon olarak tercih edilen, % 5'lik dekstroz'dur. Kilogram başına 2 cc. hesaplanarak bu mayinin üstüne kilogram başına 1,5 cc. hesaplanan opak madde ilave edilir. Elde edilen toplam 5-15 dakika içinde hastaya venöz yoldan verilir. Enfüzyon tamamlandıktan 5, 10, 15, 30 dakikalarda grafiler alınır.

DİP endikasyonlarını aşağıdaki üç esas içinde belirtmek mümkündür :

1. Ürografi ile tam bir fikir elde edilemediğinden, retrograd pyelografiden önce uygulanmalıdır. Bu metodla çok iyi bir netice almak mümkün olabilir.

2. Üreterlerin takibi gereken vakalarda DİP iyi bir metod'tur. Obstrüksiyondan şüphelenilen hallerde geç grafiler çekmek faydalı ve gereklidir.

3. Böbrek yetmezliği nedeniyle kreatinin ve BUN'in yüksek bulunduğu durumlarda, bile DİP'le netice almak kabildir.

DİP endikasyonlarını böylece özetledikten sonra kullanılacağı ürolojik hastalıkları şöylece sıralayabiliriz.

A— Enfeksiyonlar ve Ona bağlı Problemlerde :

İdiopatik pyüri Akut pyelonefrit, Kronik pyelonefrit, Böbrek tüber-

külozu, Taşlı pyelonefrit, Subakut glomerulonefrit, Sünger böbrek,

B— Neoplastik ve Kistik Hastalıklarda :

Renal karsinoma, Renal kistler, Polikistik böbrek,

C— Mekanik Sebeplerde :

Üreter taşına bağlı akut obstrüksiyonlarda, Retroperitoneal bir olayın üretere baskısı ve obstrüksiyonu halinde, Uzun sürmüş alt üreteral obstrüksiyonlarda,

4. Hidronefrotik Böbreklerde;

D— Diğer Çeşitli Hastalık ve Semptomlarda :

İdiopatik hematüri, Diabetik nefropati Tübüler nekroz Fiokromositoma, Hipertansiyon, Aydınlatılmamış azotemi, At nalı böbrek, Retroperitoneal fibrosis, Bir böbreğin agenezi, Lomber ağrı, Fetal lobüslasyon.

Şimdiye kadar yapılan çalışmalarda DİP ile ciddi bir komplikasyona rastlanmamıştır. Ancak, opak maddenin şahısta bir etkisi olup, olamayacağı önceden araştırılmalıdır.

Kliniğimizde yapılan çalışmalarda, Hiperazotemili hastalara bu metod uygulanmış, ve iyi neticeler alınmıştır.

TARTIŞMA :

DİP' mayi yükleme ile husule gelen bir diürezden ziyade konsantre opak maddenin böbrekten süratle atılması neticesinde faydalı olmaktadır. Yapılan çalışmalarda bir kısım araştı-

ricılar uygulamadan evvel ha staya müşhil vermeyi uygun karşılamaktadırlar. Kliniğimizde bu tatbikatı yaptığımız hastalara müşhil verilmemiş lavman da katiyen yapılmamıştır. Hastalar bir gün evvelden posası az sulu diyete tabi tutulmuşlar ve istedikleri kadar su içmeleri söylenmiştir.

Metodu uygulayanlar, hemen hepsi % 5 dekstroz içinde kliogram başına 1,5 - 2 cc. opak madde vermişlerdir. Biz çalışmalarımızda kilogram başına 1,5 cc. opak madde verdik. İnfüzyon sıvısı kardiak hastalar dışında ki vak'lara süratle verilmiştir. Bu süre bizim tatbikatımızda 5-15 dakika sürmüştür. Bir çok araştırmacı 3 ile 12 dakika arasında da bu uygulamayı yapmaktadırlar.

Tatbikatımız sırasında infüzyonun bitiminden 5-10-15-20 dakikalarında grafiler alınmıştır.

SONUÇ :

DİP' endike olduğu her yerde yapılması basit tehlikesiz bir uygulamadır.

Hastanın yiyecek ve içeceğinin kısıtlanmaması, lavmana ve laksatife ihtiyaç gerekmeden uygulanabilmesi İVP'ye göre bu yöntem üstünlük kazandırmaktadır. Ancak kontrast maddenin memleketimizde pahalı olması buna karşı bir durumdur.

Ürografi ile netice alınmayan vak'alarda DİP ürologa yardımcı, komplikasyonsuz bir metod'tur.

KAYNAKLAR :

1. Cambell M.F. and Harrison, J.H.: Urology Vol. 1 197-293. Saunders 1970.
2. Emmet, J.L.: Clinical Urography: An Atlas and Textbook of Roentgenographic Diagnosis Vol 1. 1. 41-43 Saunders Co. 1970.
3. Hartley, W.: Infusion Urography. Clin. Radiol. 17: 237-241 (July) 1966.
4. Pratt, A.D., Jr., and White, W.W.: Drip İnfusion Plelography. J.A. M.A. 202: 206-207 (Nov. 6) 1967.
5. Schencl er, B.: Drip Infusioh Plelography: Indications and Applications in Urologic Rogentgen Diagnosis. Radiology 83: 12-21 (July) 1964.
6. Schencker, B.: Further Experience With Dnrip Infusin Plelography. Radiology 87: 304-308 (Aug.)1966.
7. Wendth, A.J., Jr.: Drip Infusion Pyelography, Am. J. NRoentgenel. 95 : 269-282 (Oct) 1965.

SUMMARY

DRIP İNFUSİON UROGRAPHY

A safety radiologic method, drip infusion urography is rewieved and discussed.